

Tieslietu ministrijas

ziņojums

par 2014. – 2020. gada plānošanas perioda darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” specifisko atbalsta mērķu ieviešanu

par pārskata periodu no 01.01.2017. līdz 31.12.2017.

Ievads

Ziņojuma mērķis ir aprakstīt un analizēt 2014.-2020.gada plānošanas perioda darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” specifisko atbalsta mērķu (turpmāk – SAM) ieviešanu, lai veiktu Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda (turpmāk – ES fondi) uzraudzību un izvērtēšanu atbilstoši darbības programmas (turpmāk – DP), kā arī gada ziņojuma iesniegšanai Eiropas Komisijai.

1. Analīze par specifiskiem atbalsta mērķiem, kuros projektu iesniegumu atlase nav uzsākta (ieteicamais apjoms līdz 0,3 lp. par katru SAM/ pasākumu)

N/A

2. Analīze par iznākuma un rezultātu rādītāju izpildi (arī lielo projektu ietvaros, ja attiecināms), t.sk. saistībā ar investīciju finanšu progresu un uzraudzības rādītāju izpildi teritoriālā griezumā (..) (ieteicamais apjoms līdz 5 lp.)

SAM 3.4.1. “Paaugstināt tiesu un tiesībsargājošo institūciju personāla kompetenci komercdarbības vides uzlabošanas sekmēšanai” rādītājs “Tiesu varas, tiesībsardzības iestāžu un tiesu sistēmai piederīgo personu skaits, kuras piedalījušās apmācībās komercdarbības vides uzlabošanas sekmēšanai” izpildīts lielākā apmērā nekā sākotnēji plānots (676%). Tā kā veiksmīgi uzsākušās apmācību aktivitātes, kā arī ir veikti pasākumi finansējuma apgūšanas efektivizēšanai, tai skaitā apmācību aktivitāšu intensīva īstenošana. Jau šobrīd ir pārsniegts arī 2018.gada iznākuma rādītājs un 2018.gada laikā apmācīto personu skaits pieaugs un jau šobrīd ir redzams, ka 2018.gada rādītājs tiks pārsniegts, kas gan vēl neietekmē 2022.gada rādītāju, tikai liecina par intensīvu projekta apmācību aktivitāšu īstenošanu 2017.gadā.

2018.gada laikā notika aktīvs darbs pie finansējuma apguves intensitātes palielināšanas, tomēr 2017.gadā apgūtais finansējums atpaliek no plānotā, kā arī finansējuma saņēmējs vairākkārt samazinājis plānoto apgūstamo summu. 2017.gada laikā notika intensīvs darbs gan no atbildīgās iestādes puses, gan arī sadarbības iestādes puses, lai uzlabotu finansējuma apguvi (finansējuma saņēmēja kapacitātes problēmu risināšana, darbību grafika pārskatīšana, koncentrējoties uz finansiāli ietilpīgākām projekta darbībām 2017./2018.gadā, projekta grozījumi un līguma ar ERA noslēgšana 2018.gada sākumā) un arī maksājuma pieprasījumu kvalitāti (finansējuma saņēmējs sadarbībā ar pakalpojuma sniedzēju pārskatījis problemātiskos aspektus, notiek regulāra komunikācija iesaistīto iestāžu starpā par problēmsituācijām). 2018.gada ietvaros jāturpina iesāktais darbs, lai nodrošinātu maksimāli iespējamu finansējuma apguvi SAM 3.4.1. ietvaros.

SAM 9.1.2. “Palielināt bijušo ieslodzīto integrāciju sabiedrībā un darba tirgū” iznākuma rādītājs “resocializācijas pasākumus un atbalstu saņēmušo ieslodzīto un bijušo ieslodzīto skaits” šobrīd tiek sasniegts atbilstoši grafikam un 2018.gadā varētu nedaudz pārsniegt sākotnēji plānoto.

SAM 9.1.2. ietvaros starpposma finansējuma iznākuma rādītāja nesasniedzšanas risks ir neliels, finansējuma saņēmējs ir veicis pasākumus tā apguves intensificēšanai. Papildus veikti grozījumi SAM

9.1.2. MK noteikumos, lai uzlabotui finansējuma apguvi, projekta īstenošanu un mazināto administratīvo slogu finansējuma saņēmējam.

SAM 9.1.3. “Paaugstināt resocializācijas sistēmas efektivitāti” ietvaros 2017.gadā rādītājs “Apmācīto ieslodzījuma vietu un probācijas speciālistu skaits, kas strādā ar ieslodzītajiem un bijušajiem ieslodzītajiem” nav ticis sasniegts plānotajā apjomā, tomēr attiecībā uz 2018.gada starpposma rādītāja sasniegšanu risks ir neliels. Nav arī indikācijas par riskiem nesasniegt rādītāju “Riska un vajadzību novērtēšanas (RVN) instrumenti, kuri pilnveidei sniegts ESF atbalsts”.

Attiecībā uz SAM 9.1.3. pastāv risks starpposma finanšu rādītāja nesasniegšanai, kas saistīts ar ilgāku sagatavošanās posmu (kritēriju saskaņošana Uzraudzības komitejā), kas novirzīja projekta īstenošanas uzsākšanu par 3 mēnešiem un to, ka atšķirībā no SAM 9.1.2. SAM 9.1.3. projekta darbības ir mazāk fleksiblas finansējuma apguves intensificēšanai. 2017.gada ietvaros minētā riska mazināšanai tika izstrādāti grozījumi SAM 9.1.3. Ministru kabineta noteikumos (t.sk. rādītāja pārdale uz SAM 9.1.2.). Turpmākie pasākumi ietver visām iesaistītajām pusēm uzdevumu nodrošināt būtiskus uzlabojumus projekta aktivitāšu intensitātē un maksājumu pieprasījumu kvalitātē. Papildu pasākumi riska mazināšanai ietver biežāku maksājuma pieprasījumu iesniegšanu sadarbības iestādei, pastiprinātu uzmanību maksājumu veikšanai 2018. gadā, kā arī aktivitāšu intensīvāku īstenošanu. Atbildīgā iestāde nepieciešamības gadījumā atbalstīs finansējuma saņēmēju, lai veicinātu projekta veiksmīgāku un savlaicīgāku īstenošanu. SAM 9.1.3. darbību satura (plānošana un resocializācijas sistēmas pilnveidošana) dēļ pārāk liela steiga var kaitēt projekta mērķu sasniegšanai un kvalitātei, tādēļ nepieciešams rast balansu starp projekta finanšu izlietojumu un projekta darbību kvalitatīvu īstenošanu. Ilgtermiņā, līdz projekta pabeigšanai 2022. gadā, SAM 9.1.3. pieejamā finansējuma izlietošanas risks nepastāv – drīzāk pastāv risks, ka varētu pietrūkt finansējums plānoto darbību veikšanai pilnā apmērā saistībā ar atsevišķu pasākumu lielākām izmaksām (pamatā apmācību bloka ietvaros).

Vienlaikus Tieslietu ministrija sadarbībā ar Ieslodzījuma vietu pārvaldi un Valsts probācijas dienestu 2018.gada ietvaros izvērtē projekta pamatā esošā “Ieslodzīto resocializācijas pamatnostādņu 2015.-2020. gadam īstenošanas plāna” īstenošanas gaitu, balstoties uz projektā sasniegto un plānoto, tai skaitā vērtējot, vai nav nepieciešams precizēt projekta darbības, plāna grozījumus virzot MK un nepieciešamības gadījumā izstrādājot arī grozījumu projektu darbības programmā.

3. Ar specifisko atbalsta mērķu ieviešanu saistīta informācija (ieteicamais apjoms – skatīt pie apakšpunktiem)

3.1. Informācija par mehānismu īstenošanu koordinācijas nodrošināšanai starp Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem un citiem Eiropas Savienības un valsts finansējuma instrumentiem un ar Eiropas Investīciju banku specifiskā atbalsta mērķa ietvaros (ieteicamais apjoms līdz 0,5 lp.)

N/A¹

3.2. Informācija par integrētas pieejas īstenošanu attiecībā uz teritoriālo attīstību SAM ietvaros (attiecināms uz IZM, LM, VARAM), ievērojot regulas Nr. 1303/2013 36. pantā noteikto (ieteicamais apjoms līdz 1 lp.)

N/A²

3.3. Informācija par darbībām, kas veiktas, lai nostiprinātu dalībvalsts iestāžu un atbalsta saņēmēju spēju pārvaldīt un izmantot Eiropas strukturālos un investīciju fondus (ieteicamais apjoms līdz 0,5 lp.)

¹ Ņemot vērā, ka 2018. gadā EK jāiesniedz vienkāršotais ziņojums, šī sadaļa nav jāaizpilda

N/A²

3.4. Informācija par veiktajām darbībām un sasniegto progresu SAM ietvaros, lai mazinātu administratīvo slogu atbalsta saņēmējiem (ieteicamais apjoms līdz 0,5 lp.)

N/A²

4. Informācija par problēmām un riskiem Eiropas Savienības fondu ieviešanā un ierosinājumi nepieciešamajai rīcībai nākamajā pārskata periodā

Nr.p.k.	SAM (nosaukums, numurs)/ projekts vai horizontāla problēma, ja nepieciešams	Konstatētā problēma	Atbildīgās iestādes rīcība ierosinātā rīcība vai vēlamais rezultāts, ja ieteikums attiecas uz kādu citu iestādi	Atbildīgais	Terminš / starptermiņš	Atbildīgās iestādes komentārs
1	2	3	4	5	6	7
1	Problēma – iespējams, ka 2018.gada ietvaros maksājumu pieprasījumu termiņi var nebūt optimāli maksimālai finansējuma deklarēšanai Eiropas Komisijai	2018.gada vasarā ir plānoti darbi un maksājumi, kas varētu ietekmēt 2018.gada finanšu rādītāja sasniegšanu.	Nepieciešamības gadījumā vienoties par ārpus kārtas maksājuma pieprasījuma iesniegšanu sadarbības iestādē.	Sadarbības iestāde un finansējuma saņēmēji, piesaistot atbildīgo iestādi	01.06.2018.	
2	3.4.1. "Paaugstināt tiesu un tiesībsargājošo institūciju personāla kompetenci komercdarbības vides uzlabošanas sekmēšanai"	Problēma – 2017.gadā finansējuma apguvi kavēja maksājuma pieprasījumu savlaicīgums un kvalitāte SAM 3.4.1. ietvaros	Nekavējoties informēt atbildīgo iestādi par situāciju, ja rodas problēmas ar maksājuma pieprasījumu kvalitāti un iesniegšanu	Sadarbības iestāde un atbildīgā iestāde	Pēc nepieciešamības	
3	9.1.3. "Paaugstināt resocializācijas sistēmas efektivitāti"	Problēma - 2018. gada 31.decembrim noteiktais starpposma finanšu rādītājs noteikts pārāk augsts	Pievērst uzmanību maksājumu veikšanai, sniegt atbalstu finansējuma saņēmējam	Finansējuma saņēmējs, sadarbības iestāde un	Pēc nepieciešamības	2017.gada ietvaros veikti korektīvie pasākumi riska mazināšanai.

				atbildīgā iestāde		Kopumā SAM 9.1.3. ietvaros veidojas situācija, ka 2018.gada rādītājs ir augsts, vienlaikus SAM 9.1.3. ietvaros var pietrūkt finansējuma līdz 2022.gadam, ja netiek iegūta snieguma rezerve. Tas saistīts ar apzinātajām izmaksām apmācību aktivitātes ietvaros, kur salīdzinot ar aprēķinos izmantotajiem pieņēmumiem, redzams sadārdzinājums. Tieslietu ministrija seko līdzi situācijai un nepieciešamības gadījumā iniciēs grozījumus “Ieslodzīto resocializācijas pamatnostādņu 2015.-2020. gadam īstenošanas plānā un darbības programmas, lai kopumā SAM 9.1.3. ietvaros varētu īstenot plānotās aktivitātes pilnā apmērā.
--	--	--	--	----------------------	--	---

5. Cita informācija atbilstoši kompetencei par specifisko atbalsta mērķu ieviešanu, t.sk.: (ieteicamais apjoms: skatīt pie apakšpunktiem)

5.1. informācija par labās prakses piemēriem, ja attiecināms (ieteicamais apjoms līdz 1 lp.)

SAM 9.1.2. ietvaros uzsāktas aktivitātes ģimenes saišu stiprināšanai Latvijas cietumos. Ieslodzītā sociāli pozitīvu saišu ar ģimeni uzturēšanai vai atjaunošanai ieslodzījuma laikā ir liela loma ieslodzītā atbrīvošanas brīdī, jo viņam ir iespēja atgriezties ģimenē un sabiedrībā. Tas uzlabot ieslodzītā uzvedību ieslodzījuma vietās, jo to būtiski iespaido kontakts ar bērniem un ģimeni un atbildība par bērnu. Turklāt tikšanās ar ģimeni motivē ieslodzīto iesaistīties dažādās aktivitātes ieslodzījuma vietā, lai sagatavotos dzīvei ārpus cietuma. Savukārt ģimenes atbalsts pirmajā periodā pēc atbrīvošanas ir būtisks, lai bijušais ieslodzītais neizdarītu jaunus noziedzīgus nodarījumus, veiksmīgāk iekļautos sabiedrībā un darba tirgū.

Ģimenes dienas palīdz:

- uzturēt stipras ģimenes saites, kas mazina vai novērš noziedzīgas aktivitātes;
- atstāt labvēlīgu ietekmi uz bērnu garīgo veselību, jo svarīgi ir uzturēt attiecības ar vecākiem;
- uzlabot ieslodzītā uzvedību ieslodzījuma vietās, jo to nozīmīgi iespaido kontakts ar bērniem/ģimeni un atbildība par bērnu;
- motivēt ieslodzīto iesaistīties dažādās aktivitātes ieslodzījuma vietās, lai sagatavotos dzīvei ārpus cietuma;
- mazina recidīvismu.

Aktivitātes īstenošanā iesaistītas arī nevalstiskās organizācijas, piem., “Dr.Klauni”. ESF atbalstītā aktivitāte ir jauna iniciatīva ieslodzījuma vietās, kas palīdz sagatavot ieslodzītos dzīvei ārpus cietuma, kā arī palīdz ieslodzīto ģimenēm, jo sevišķi bērniem.

Tuvāka informācija un fotogrāfijas:

<http://www.ievp.gov.lv/index.php/264-gimenes-diena-jekabpils-cietuma>

<http://www.ievp.gov.lv/index.php/219-daugavgrivas-cietuma-ieslodzitie-satika-savas-gimenes>

<http://www.ievp.gov.lv/index.php/210-tuvinieku-vizites-olaines-cietuma-atkarigo-centra-motive-gan-klientus-gan-darbiniekus>

5.2. Informācija par to, kā tiek nodrošināta Eiropas Komisijas 2014.gada 7.janvāra deleģētās Regulas (ES) Nr.240/2014 „Par Eiropas rīcības kodeksu attiecībā uz partnerību saistībā ar Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem” IV nodaļā „Labā prakse attiecībā uz uzraudzības komiteju dalības noteikumiem un to iekšējām procedūrām” noteikto partnerības principu ievērošana (ieteicamais apjoms līdz 0,5 lp.)

Projektu vadības komitejās iekļauti nevalstisko organizāciju pārstāvji – SAM 9.1.2. un SAM 9.1.3. ietvaros īstenojamo projektu vadības komitejās piedalās biedrības “Resocializācijas un integrācijas asociācija” pārstāve Nora Skara.

Sadarbība ar nevalstiskajām organizācijām plānota arī SAM 9.1.2. projekta ietvaros – ģimenes dienu organizēšanā un labās prakses pasākumu ietvaros.